

Звіт щодо участі делегації ФПУ в 15-му Конгресі Європейської конфедерації профспілок

15-й Конгрес Європейської конфедерації профспілок (ЄКП) відбувся з вівторка 23 по п'ятницю 26 травня 2023 року в Verti Music Hall, у Берліні, Німеччина.

На Конгрес прибуло близько 600 національних профспілкових делегатів, серед яких генеральні секретарі та/або президенти 93 національних профспілкових організацій з 41 європейської країни, 10 європейських галузевих профспілкових федерацій та спеціальні гості з Європи та з-за кордону.

Протягом чотирьох днів європейські профспілкові лідери обговорювали вимоги та пріоритети профспілок для забезпечення Справедливої угоди для працівників. Відбулися дискусії про оновлення профспілок, майбутнє праці, нові економічну та соціальну модель для людей, про майбутнє Європи і про посилення ЄКП.

Учасники Конгресу відзначили 50-річчя Європейської конфедерації профспілок: 50 років боротьби за працівників.

На Конгресі було обрано нове керівництво ЄКП, затверджено Звіт про діяльність за 2019-2023 роки, внесені зміни до Статуту ЄКП та прийнято ключові документи, включаючи Берлінський маніфест та Програму дій ЄКП на 2023-2027 роки.

Учасників Конгресу вітали Президент Об'єднання німецьких профспілок Ясмін Фахімі, мер Берліна Кай Вагнер та Федеральний канцлер Німеччини Олаф Шольц.

У перший день роботи Конгресу на полях заходу «Солідарність з Україною» в рамках пленарного засідання виступили член Виконкому ЄКП, Голова ФПУ Григорій Осовий та Голова Конфедерації вільних профспілок Михайло Волинець. Виступ Григорія Осового було розміщено на сайті ФПУ, а також на сайті ЄКР. Делегат Єкатерина Волошко виступила від молоді України на одній з панельних дискусій. Ознайомитися з виступом Єкатерини Волошко можна також на сайті ЄКП.

На Конгресі також виступили політики, зокрема Урсула фон дер Ляєн, Президент Європейської комісії, Губертус Хайль, Федеральний міністр праці та соціальних питань Німеччини, Ніколас Шміт, Європейський комісар з питань зайнятості та соціальних прав, Педро Маркес, віце-президент групи S&D в Європейському парламенті, Террі Рейнтке, співголова фракції Зелених/ЄФА в Європейському Парламенті, Мартін Ширдеван, співголова Лівой групи в

Європейському парламенті, Маркус Бейрер, Генеральний директор BusinessEurope, Евелін Регнер, Віце-президент Європейського Парламенту, Олівер Рьопке, Президент Європейського економічного і соціального комітету, Люсі Студнічна, Президент робочих груп Європейського економічного та соціального комітету, Денніс Радтке, Агнес Йонгеріус, Сара Матьє, депутати Європейського парламенту.

Виступ Президент Єврокомісії був центральною подією

Найбільш яскравим був виступ Урсули фон дер Ляєн. Вона відзначила велику роль ЄКП в боротьбі за підвищення зарплат та гідні робочі місця, в те, щоб зробити Європу кращим місцем. «Якщо Європа має найвищі трудові стандарти у світі, то це також завдяки вашій відданості справі. Тому сьогодні я хочу не лише привітати вас, але й від щирого серця подякувати вам, і не лише всім вам, присутнім у цій залі, але й багатьом тисячам профспілкових активістів, які день за днем працюють на місцях, – велике спасибі за те, що ви робите», - заявила Президент Єврокомісії. Вона наголосила на тому, що «Європа вже 30 років має єдиний ринок, Де ми знаходимося сьогодні? Вже 30 років ми маємо єдиний ринок і це дуже особливий Єдиний ринок. Це не просто ринок, це соціальна ринкова економіка. І це має велике значення... наша соціальна ринкова економіка функціонує завдяки постійному діалогу між профспілками, асоціаціями роботодавців та урядами. Отже, це модель, в основі якої лежать добре відомі колективні переговори. І це не є даністю, ми завжди повинні мати це на увазі».

Делегати вітали слова Урсули фон дер Ляєн, стосовно того, що «отримувати прибуток – це абсолютно нормально, але кожен має отримати свою справедливу частку». «Але ми також знаємо, - підкреслила Президент Єврокомісії, що є й інші частини світу, де основний економічний курс визначає держава, уряд або, що ще гірше, партія. І ця партія прагне до тотального контролю над бізнесом і людьми. І знову ж таки, в Європейському Союзі ми відрізняємося від інших. Так, уряди встановлюють правові рамки під демократичним контролем, але соціальні партнери стежать за тим, щоб ці правила були адаптовані та відповідали потребам компаній і працівників».

Бурхливими оплесками делегати зустріли слова Урсули фон дер Ляєн стосовно значення колективних переговорів: «Ви маєте перевірену систему колективних переговорів між сильними профспілками та роботодавцями, яка є конкурентною перевагою Європи в часи змін. Тому що вона допомагає нам балансувати між новими можливостями та новими ризиками, між економічним успіхом та успіхом для людей. І в центрі всієї цієї діяльності має бути людина. Або, кажучи вашими словами: ми робимо це разом, так ми робимо це разом, за справедливу угоду для трудящих. Такою має бути наша мета».

«Наріжним каменем європейської соціальної ринкової економіки Президент Єврокомісії назвала справедливість. За її словами, «не повинно бути такого поняття, як бідність серед працюючих. Кожен, хто працює повний робочий день, повинен мати можливість заробляти на життя». В зв'язку з цим

вона назвала історичним кроком прийняття Європейської директиви про мінімальну заробітну плату. Наступним важливим кроком, на її погляд, стало прийняття Директиви про прозорість в оплаті праці, адже «немає жодного аргументу, чому за однакову роботу жінка повинна отримувати менше, ніж чоловік», - заявила Президент Єврокомісії, виступаючи на конгресі, більша половина делегатів якого були жінки.

Генеральний секретар ЄКП Естер Лінч в зв'язку з цим закликала до повного та швидкого впровадження на національному рівні Директиви про прозорість оплати праці. За словами Естер Лінч: "Жінки-працівниці занадто довго чекали на те, щоб обіцянка рівної оплати праці стала реальністю. Для цього ми повинні забезпечити, щоб усі частини пазлу рівної оплати праці були зібрані разом. Це означає сильне законодавство, а також сильні профспілки, які можуть впроваджувати його на робочих місцях". Як показує постійний гендерний розрив в оплаті праці в Європі, одне без іншого не має сенсу. "Разом з Президентом Комісії ми надіслали потужний сигнал про те, що з нерівною оплатою праці потрібно покінчити".

Директива включає заборону на положення про таємницю оплати праці, які дозволяли зберігати нерівну оплату праці, а також заходи, що розширюють можливості профспілок боротися з дискримінацією в оплаті праці шляхом укладення колективних договорів з роботодавцями.

Аналіз, проведений дослідницьким центром ЄКП, Європейським інститутом профспілок, показав, що якщо гендерний розрив в оплаті праці залишиться на нинішньому рівні, то щороку це коштуватиме жінкам більше, ніж чоловікам:

- кожен рік без дій коштуватиме жінкам в середньому 4,256 євро недоотриманої заробітної плати;
- жінки втратять від 1 872 до 36 334 євро, якщо уряди чекатимуть до 2026 року, щоб імплементувати директиву;
- жінки в Австрії, Данії та Німеччині втратять найбільше, якщо гендерний розрив в оплаті праці збережеться.

Своєчасними назвали делегати її слова про те, що автоматизовані системи для управління платформними працівниками, не можуть приймати рішення про звільнення працівників. Автоматизовані рішення повинні перевірятися людьми. І це нині прописано в Законі про штучний інтелект, де встановлені чіткі правила для ризикованих застосувань штучного інтелекту, щоб компанії та програмісти могли розвиватися і вдосконалюватися, але при цьому громадяни та їхні права завжди були під захистом.

Самими постійними є зміни

Зміни значить "вчитися на помилках минулого", - сказав канцлер Німеччини Олаф Шольц, виступаючи на Конгресі. Наразі, коли мова йде про економічні правила ЄС, ознак цього дуже мало. Нове дослідження ЄКП, опубліковане в день виступу канцлера, показало, що країни-члени ЄС збираються скоротити мінімум на 45 мільярдів євро свої бюджетні витрати відповідно до боргових правил ЄС, які набудуть чинності в січні наступного року.

Цього було б достатньо для фінансування понад мільйона медичних сестер, вчителів та інших працівників громадського обслуговування.

На щастя, ще є час, щоб змінити ці правила, і делегати обговорили, як це зробити, адже економіка має працювати для людей і планети.

В дні роботи Конгресу ЄКП опублікувало дослідження, згідно якому, роботодавці повинні пропонувати більш високооплачувані робочі місця, щоб покласти край руйнівному дефіциту робочої сили в Європі.

Аналіз рівня вакансій та заробітних плат у 22 країнах ЄС показує, що в галузях з найбільшим дефіцитом робочої сили заробітна плата в середньому на 9% нижча, ніж у секторах, де легше найняти працівників.

Це сталося після того, як минулого року кількість вакансій в ЄС досягла рекордного рівня, що спричинило виробничі проблеми для чверті компаній. Цю тенденцію пояснювали браком навичок, але новий аналіз даних ЄС свідчить про те, що низька оплата праці є однією з головних причин дефіциту робочої сили.

Порівняння, проведене дослідницьким інститутом ЄКП, Європейським інститутом профспілок (ЄІП), показує чіткий зв'язок між низькою заробітною платою та високим рівнем вакансій. Дослідження виявило наступне:

- по всьому ЄС у галузях, де найважче найняти працівників, заробітна плата в середньому на 9% нижча, ніж у галузях, які найменше постраждали від дефіциту робочої сили;
- у 13 з 22 країн-членів ЄС, щодо яких є дані (див. таблицю 1), сектори, де дефіцит робочої сили найбільше зростав у період з 2019 по 2022 рік, також пропонували найнижчі зарплати;*
- найбільша різниця в оплаті праці між секторами з найбільшим і найменшим зростанням дефіциту робочої сили була виявлена в Італії (4,17 євро на годину), Люксембурзі (4,16 євро), Німеччині (3,26 євро), Нідерландах (2,49 євро) та Греції (1,51 євро) національні уряди сприяти підвищенню заробітної плати, підтримуючи профспілки у збільшенні частки працівників, охоплених колективними переговорами.

У виступах делегатів постійно лунало, що колективні переговори між профспілками та роботодавцями найкращий механізм для ліквідації злидненої заробітної плати, яка підживлює дефіцит робочої сили в Європі.

Делегати Конгресу закликали до фінансової підтримки компаній з метою забезпечення створення якісних робочих місць, охоплених колективними договорами, а також до зміни правил державних закупівель таким чином, щоб тільки компанії, які поважають колективні переговори, мали право отримувати державні кошти від ЄС або контракти з національними або місцевими органами влади.

У зв'язку з цим Генеральний секретар ЄКП Естер Лінч заявила: «Гідна оплата праці – це добре для трудящих, добре для роботодавців і добре для Європи. Низька заробітна плата підживлює кризу вартості життя, в той час як дефіцит робочої сили шкодить економічним показникам Європи та державним послугам. З цих даних зрозуміло, що низька заробітна плата є одним з основних чинників, які зумовлюють європейські проблеми з працевлаштуванням. Європа має бути чудовим місцем для роботи».

Оплата праці має бути справедливою

Хоча ЄС прийняв Директиву про рівну оплату праці в 1975 році, все ще існує 13% розрив у гендерній оплаті праці в ЄС, розрив між принципом і практикою.

Профспілки за заявили, що вони будуть боротися з допомогою Президента Європейської Комісії Урсули фон дер Ляєн за реалізацію нової Директиви ЄС про прозорість оплати.

В конгрес-холі пройшов енергійний паралельний захід Жіночого комітету, який продемонстрував, що ЄКП не «стоїть на місці» в питаннях гендерної рівності.

В Декларації ЄКП від липня 1975 року з нагоди Міжнародного жіночого року сказано «Профспілкова та жіноча боротьба "повинна бути спрямована на усунення глибоко вкорінених економічних, соціальних і культурних причин, які створили ситуацію неприйнятної нерівності для жінок, і зокрема для жінок-працівниць».

Конкретні причини цієї нерівності вивчалися з моменту створення 16 червня 1973 року "Консультативного комітету з питань жінок-працівниць" ЄКП: професійна орієнтація, умови праці, робочий час, дискримінація та нерівність в оплаті праці.

Боротьба за рівне ставлення на робочому місці здійснювалась за допомогою європейських директив. Але оскільки нерівність зберігається, її

необхідно буде доповнити стратегіями рівних можливостей, позитивних дій та гендерного мейнстримінгу.

Зупинити жорстку економію

В той самий день, коли Європейська комісія виклала фіскальні рекомендації для країн-членів, які вимагатимуть значних скорочень витрат, ЄКП запустила петицію про зупинення жорсткої економії. Делегати не погодились з обґрунтуванням Комісії, яка пояснила, що скорочення необхідні для боротьби з інфляцією. Справжньою причиною делегати назвали мегаприбутки корпорацій.

ЄКП не просто виступила проти жорсткої економії, вона запропонувала позитивну альтернативу - інвестиції в якісні "зелені" робочі місця, необхідні для справедливого переходу до "зеленої" економіки та високоякісних громадських послуг. ЄС має ставити людей і планету вище довільних обмежень.

До учасників Конгресу звернувся Жильбер Фоссун Унґбо, Генеральний директор МОП. Головне в його виступі:

Пандемія Covid-19 та інші кризи виявили та посилили вразливість і нерівність у світі праці. Особливо сильно постраждали жінки, молоді працівники, мігранти, працівники з нетиповою зайнятістю, і це лише деякі з них.

Одностороння агресія Росії проти України створює серйозні виклики, які безпосередньо і трагічно впливають на народ України. Вона також загострила глобальну кризу вартості життя. В умовах зростання цін на продукти харчування та енергоносії багато працюючих людей, особливо найбільш вразливих, борються за те, щоб прогодувати свої сім'ї та обігріти домівки.

Підвищення заробітної плати, щоб не відставати від інфляції і не допустити зниження реальних доходів працівників, має бути **одним з головних пріоритетів**.

Реалізація соціальної справедливості як умови тривалого миру має стати політичним імперативом.

Нам потрібна Глобальна коаліція за соціальну справедливість. Ця Коаліція створить платформу для об'єднання широкого кола міжнародних організацій та зацікавлених сторін.

Європейський Союз повинен бути в авангарді боротьби за соціальну справедливість.

Нещодавно Адміністративна рада МОП включила до порядку денного Міжнародної конференції праці 2025 року нормативний пункт про гідну працю в економіці платформ.

Я твердо стою поруч з вами, виступаючи за "справедливу угоду для трудящих" як в Європі, так і в усьому світі.

Додана вартість соціального діалогу на всіх відповідних рівнях для формулювання цілеспрямованої політики та управління функціонуванням ринків праці є більш важливою, ніж будь-коли.

Це, в свою чергу, вимагає від урядів та роботодавців поваги до прав працівників на вільне об'єднання та ведення колективних переговорів, в тому числі в глобальних ланцюгах поставок.

Просування соціальної справедливості та необхідність створення Глобальної коаліції є основними темами моєї доповіді на Міжнародній конференції праці. Вони також будуть у центрі уваги Саміту світу праці, який відбудеться 14 та 15 червня.

З великою увагою були вислухані виступи Люка Тріангла, в.о. Генерального секретаря МКП, Мелані Фогель, співпрезидента Партії зелених, Вальтера Байера Президента Партії європейських лівих, Валерії Ронзітті, Генерального секретаря Сучасних громадських послуг, або послуг загального інтересу – організації, яка є одним з загальноєвропейських міжгалузевих соціальних партнерів, та інших.

Розбудова профспілок

Нові бізнес-моделі та технологічні зрушення – включаючи автоматизацію, цифровізацію, штучний інтелект, роботу на платформах та інші нові форми організації праці – змінюють робочі місця швидше, ніж будь-коли раніше. Темпи та вплив цих тенденцій вимагають нового підходу, коли уряди та міжнародні інституції співпрацюють з профспілками, щоб захистити працівників, громади та навколишнє середовище, а також забезпечити справедливий перехід для всіх.

Підхід за принципом «ринок знає краще» загрожує безпрецедентними економічними потрясіннями, які можуть знищити робочі місця та громади і фатально підірвати віру суспільства в демократію та її інститути. План дій ЄКП включає в себе зобов'язання щодо детальних дій, спрямованих на:

- підтримку членських організацій та профспілок в їхніх кампаніях за сильний захист працівників на національному рівні, робочі ініціативи та справедливий перехід до нового світу праці;
- сприяння прийняттю європейської директиви для забезпечення участі профспілок, у тому числі через колективні переговори, з метою передбачення та управління змінами і закріплення прав на справедливий перехід;

- відстоювання включення принципу «людина в управлінні» для цифровізації в законодавство ЄС, щоб встановити право людини на прийняття рішень на робочому місці;
- сприяння та підтримка профспілкових та інших кампаній за скорочення робочого часу та інші засоби справедливого розподілу переваг нових технологій;
- підтримку реалізації угоди між соціальними партнерами про дистанційну роботу та право на відключення, а також розширення підходу до нових технологій, орієнтований на людину, включаючи заборону практики спостереження та моніторингу, які є інвазивними або не поважають людську гідність та приватне життя на робочому місці;
- вимагання жорстких соціальних та екологічних умов для державного фінансування та контрактів на державні закупівлі;
- мобілізацію зусиль для того, щоб зробити навчання впродовж усього життя та право на навчання реальністю, а не просто гаслом.

Посилення позицій трудящих та профспілок

Сьогодні, коли мир, права людини та демократичні інститути знову під загрозою, сильні профспілкові організації є життєво важливими для забезпечення гідного рівня життя, ефективного голосу працівників через колективні переговори та соціальний діалог, а також відчуття того, що трудящі та їхні організації мають право на участь у житті Європи та контроль над рішеннями, які впливають на них.

План дій ЄКП включає рішучі заходи для підтримки оновлення профспілок та:

- відстоювання європейського порядку денного для оновлення профспілок та збільшення щільності членства, підтримуючи членські організації та профспілки, які зміцнюють права трудящих, покращують умови праці та життя, а також посилюють голос трудящих через колективні переговори та колективні дії;
- Підтримки поточної роботи членських організацій – як національних членів, так і європейських федерацій профспілок – з розробки стратегій оновлення, в тому числі за допомогою цифрового профспілкового руху, координації національних і галузевих стратегій, а також розвитку профспілкових структур, які є інклюзивними для всіх;
- зміцнення та просування колективних переговорів, в тому числі на основі Директиви ЄС про адекватну мінімальну заробітну плату, з метою збільшення охоплення колективними переговорами та забезпечення поваги до універсального права на організацію та ведення колективних переговорів для кожного працівника в Європі;
- забезпечення того, щоб робочі місця та профспілки були безпечними та інклюзивними місцями для жінок, кольорових людей, працівників з інвалідністю та членів ЛГБТІ-спільноти;

- лобювання вдосконалення правил державних закупівель, щоб державні гроші отримували лише ті організації, які поважають права працівників та профспілок, ведуть переговори з профспілками та чиї працівники охоплені колективними договорами;
- посилення європейського соціального діалогу, в тому числі за допомогою оцінки впливу соціального діалогу, законодавчої програми, яка реалізується через соціальний діалог, заходів зі звітування про випадки, коли соціальні партнери відсуваються на другий план у процесі вироблення національної та європейської політики, а також за допомогою впровадження поваги до діяльності та прав профспілок;
- надавання допомоги профспілкам країн-кандидатів для успішного впливу на процес вступу, забезпечення соціального виміру та зупинення реформ, що суперечать соціальному законодавству та цінностям ЄС під час цього процесу;
- створення спеціальної групи для роботи з усіма країнами-кандидатами з метою забезпечення систематичного та послідовного підходу профспілок до вступу до ЄС;
- створення спеціального комітету з питань реформування та реконструкції трудового законодавства в Україні;
- розвиток міжнародної діяльності ЄКП на підтримку більш прогресивних дій ЄС, спрямованих на захист прав трудящих та прав людини, через Міжнародну організацію праці.

Зміцнення ЄКП для досягнення визначених пріоритетів

- Для подолання численних викликів необхідна сильна та об'єднана ЄКП, яка може очолити зміни в дусі солідарності, відкритості та прозорості. Потрібна ЄКП, яка ставить потреби та пріоритети трудящих та їхніх профспілок в основу своєї діяльності і яка може надати новий імпульс баченню Європи під керівництвом профспілок.
- Здатність досягати соціального прогресу тісно пов'язана зі здатністю профспілкового руху визначати пріоритетні цілі та мобілізуватися для їх досягнення. Для цього потрібно вдосконалення методів роботи, адаптацію та зміцнення організації для досягнення пріоритетів, визначених Конгресом.

Секретаріат

- Секретаріат ЄКП діє колегіально під керівництвом Генерального секретаря для виконання своїх завдань та пріоритетів Конгресу. Секретаріат несе колективну відповідальність за виконання стратегічних пріоритетів та перед Виконавчим комітетом. У цьому контексті, під керівництвом Генерального секретаря, кожен член Секретаріату має чітко визначені сфери відповідальності. Регулярні та надійні засідання Секретаріату забезпечують необхідний обмін інформацією, дискусії та колективне прийняття рішень.

Президент та його заступники

- Президент та його заступники повинні брати участь у житті організації, щоб підтримувати Генерального секретаря та Секретаріат у досягненні пріоритетів ЄКП. Конкретні завдання повинні бути покладені на Президента та

його заступників Генеральним секретарем за погодженням з Виконавчим комітетом. Президент та його заступники повинні брати активну участь у підготовці статутних зустрічей ЄКП.

Виконавчий комітет

- Виконавчий комітет ЄКП буде зосереджений на стратегічному порядку денному профспілкового руху, обговорюючи та приймаючи рішення щодо ключових питань та подій. Дискусії з ключовими політичними лідерами будуть організовані під час спеціальних сесій Виконавчого комітету. Зустрічі повинні бути актуальними для обраних лідерів, тому слід уникати занадто технічних та детальних дискусій.

- Документи, що подаються до Виконавчого комітету, мають бути коротшими (2 сторінки з додатками) та більш цілеспрямованими. Слід передбачити посилення ролі комітетів ЄКП у підготовці документів, маючи на увазі, що це не завжди можливо з огляду на графік засідань комітетів та Виконавчого комітету, а також теми, що обговорюються.

- Відповідно до Статуту ЄКП, щороку відбуватимуться 4 засідання Виконавчого комітету.

- Засідання Виконавчого комітету відбуваються особисто. За надзвичайних та термінових обставин засідання Виконавчого комітету можуть бути скликані онлайн.

- Змінено кворум, зазначений у статті 19 Статуту, відтепер щонайменше 2/3 членів Виконавчого комітету від повного складу повинні бути присутніми або представленими на засіданні.

Керівний комітет

- Керівний комітет повинен бути наділений повноваженнями приймати стратегічні рішення з фінансових та адміністративних питань для забезпечення фінансового благополуччя ЄКП, відповідно до Статуту, на основі своєчасної, точної та прозорої інформації. Крім того, КК повинен мати можливість приймати рішення з невідкладних питань для виконання пріоритетів, визначених Конгресом або Виконавчим комітетом.

- Відповідно до Статуту ЄКП, щороку відбуватиметься 8 засідань Керівного комітету.

- Засідання Керівного комітету відбуватимуться в режимі онлайн (окрім тих, що організуються безпосередньо перед або після засідань Виконавчого комітету).

Статутний комітет

- Конгрес вирішив, що після його завершення буде створено Статутний комітет підготує пропозиції щодо змін до Статуту для Середньострокової конференції 2025 року.

- Статутний комітет розгляне та надасть рекомендації щодо, серед іншого, наступних питань

- Кількість голосів та делегатів у Виконавчому комітеті для організацій, що налічують менше 10 000 членів;

- Врахування тих, хто утримався при підрахунку голосів за правилом більшості у 2/3;
- Пропозиція NFS щодо створення Номінаційного комітету ЄКП для заміни Генерального секретаря
- Преамбула Статуту ЄКП та розгляд необхідності адаптації посилань на фундаментальні цінності ЄКП на основі Хартії цінностей ЄКП; поправка, якщо Виконавчий комітет вирішить включити посилання в Статут, може бути такою: "ЄКП прийняла Хартію цінностей на своєму 15-му Конгресі, яка далі розвиває ці принципи").

Літня школа та Проміжна конференція

- Літня школа та Проміжна конференція повинні надавати значні можливості для обміну досвідом та участі профспілкових лідерів. Дати, порядок денний та цілі повинні бути оприлюднені заздалегідь. Теми Літньої школи та Проміжної конференції мають бути узгоджені на першому Виконкомі року.

Інші комітети

- Кількість комітетів повинна бути скорочена і відповідати пріоритетам, прийнятим на Конгресі, на основі пропозиції, яка буде висунута Виконавчому комітету після Конгресу. Секретаріат подасть Виконавчому комітету оновлені регламенти та технічні завдання комітетів до кінця 2023 року. Має бути вивчена можливість дистанційної участі в роботі комітетів.
- Списки офіційних членів різних комітетів, включаючи членів та радників Секретаріату ЄКП, будуть щорічно надсилатися Виконкому та членським організаціям. Якщо в країні існує більше однієї профспілки, член Комітету повинен інформувати інші профспілки та координувати їхні позиції щодо питань, які обговорюються.
- Організація засідань Комітету буде вдосконалюватися. Засідання мають скликатися достатньо завчасно. Документи до засідань надсилаються членам комітетів за тиждень до їх проведення – за винятком надзвичайних обставин. Комітети повинні мати можливість приймати свої рішення щодо конкретної реалізації рішень та пріоритетів, визначених Виконавчим комітетом. Протоколи засідань комітетів (які містять лише основну інформацію та прийняті рішення) мають готуватись та надсилатися членам комітетів, а також Виконавчому комітету для інформації, як додаток до повідомлень Генерального секретаря. Увага приділятиметься інформаційно-роз'яснювальній роботі та стратегіям.

Посилення координації з Європейськими федераціями профспілок (ЄФП)

- Спроможність розвивати спільну мобілізацію та скоординовану й ефективну інформаційно-роз'яснювальну роботу з національними членськими організаціями та ЄФП має ключове значення, особливо для тіснішої координації ініціатив на національному та європейському рівнях.
- Профспілковий рух на європейському рівні має кілька учасників, і вони повинні продовжувати зміцнювати свої позиції. ЄКП та ЄФП однаково важливі

у виконанні вимог європейських профспілок, але це має відбуватися у тісній координації, прозорості та співпраці. ЄФП визнають ключову роль, яку ЄКП має відігравати у міжгалузевих питаннях, а ЄКП визнає важливість ЄФП з огляду на їхні галузеві знання та досвід, а також прямі контакти з галузевими профспілками. Подальше покращення співпраці між ЄКП та ЄФП є важливою відповіддю на еволюцію профспілкових ресурсів на європейському рівні. Конкретні ЄФП могли б взяти на себе лідерство в профспілковому русі щодо конкретних досьє, які становлять значний інтерес/вплив для їхніх секторів.

- Секретаріат ЄКП проводитиме періодичні зустрічі (щонайменше раз на рік) з генеральними секретарями ЄФП.
- Виконавчий комітет ЄКП отримуватиме регулярну інформацію про розвиток співпраці з ЄФП.

Посилення координації з Європейським інститутом профспілок (ЄІП)

- 5.20. Буде забезпечено посилену координацію між ЄКП та ЄІП, щоб гарантувати, що інститут збереже свою дослідницьку та навчальну роль і зможе продовжувати надавати підтримку у виконанні пріоритетів, визначених профспілковим рухом.

Посилення координації з Робочою групою Європейського соціально-економічного комітету (ЄСЕК)

- ЄКП продовжуватиме і зміцнюватиме свою співпрацю з Робочою групою Європейського соціально-економічного комітету, в тому числі шляхом періодичних обмінів між Секретаріатом і бюро Робочої групи. Щорічний саміт, спільно організований ЄКП та Робочою групою, має відбуватися щороку напередодні виступу з доповіддю про стан справ у Європейському Союзі.

Посилення координації з європейськими інституціями

- ЄКП продовжуватиме гарантувати тісну координацію з членськими організаціями в діяльності та інформаційно-роз'яснювальній роботі. Зокрема, особлива координація буде забезпечена з членськими організаціями країн-членів, уряди яких головує у Раді, згрупованими за принципом тріо президентів. Ключові засідання Європейської ради будуть готуватися заздалегідь, щоб забезпечити ефективні та скоординовані ініціативи та зусилля з інформаційно-роз'яснювальної роботи. Мережа національних співробітників продовжуватиме відігравати важливу роль у координації інформаційно-роз'яснювальної роботи членських організацій.

- ЄКП організуватиме щорічну Конференцію профспілок високого рівня в Європейському парламенті.

- ЄКП продовжить свою діяльність та участь у Раді Європи, зокрема в органах/процедурах моніторингу Європейської соціальної хартії. ЄКП активізує свою роботу з підтримки членських організацій у їхній інформаційно-роз'яснювальній роботі в ЄАВТ та інших європейських інституціях за межами ЄС.

Кампанії

• ЄКП розроблятиме та проводитиме кампанії. Ці кампанії обговорюватимуться та узгоджуватимуться Виконавчим комітетом і включатимуть пропозиції щодо ресурсів, персоналу чи фінансів від членських організацій за необхідності.

Повага

• Спираючись на Кодекс поведінки ЄКП та відповідно до Хартії цінностей ЄКП, ЄКП буде активно сприяти розвитку інклюзивних профспілок. Профспілки повинні представляти суспільство, організовувати та бути безпечним місцем для жінок, кольорових людей, ЛГБТІ-спільноти та працівників з інвалідністю. Спільно з ЄП ЄКП розроблятиме тренінги з організації та залучення членів профспілок. ЄКП разом з ЄП сприятиме розвитку програм профспілкового лідерства для жінок-профспілкових діячів, кольорових людей, ЛГБТІ та людей з інвалідністю.

Зміцнення демократії та боротьба з ультраправами

• Профспілки вірять у солідарність, гендерну рівність, покращення життя, соціальну справедливість і можливості для всіх працюючих людей. Вони виступають за єдність, а не за поділ, незалежно від етнічної приналежності, походження, національності, статі, сексуальної орієнтації та/або релігії. Вони виступають проти расизму, ксенофобії та всіх форм дискримінації.

• ЄКП має створити потужну відповідь на ультраправі стратегії, наративи та практики, а також розробити узгоджені профспілкові заходи з захисту та зміцнення демократії шляхом:

• підвищення обізнаності про ненависницькі та роз'єднуючі стратегії, наративи та практики ультраправих, спрямовані на поділ трудящих на основі етнічної приналежності, національності, статі, походження, сексуальної орієнтації та/або релігії.

• Мобілізації своїх членів для подолання кризи демократії в Європі, просуваючи ініціативи та кампанії, що підкреслюють необхідність зміцнення демократії, в тому числі в економіці та суспільстві, включаючи визнання ролі та підтримку соціальних партнерів та соціального діалогу.

• Сприяння ширшому визначенню та оцінці дотримання принципу верховенства права європейськими інституціями в усіх механізмах верховенства права. Окрім суворого дотримання розподілу влади (виконавчої, законодавчої та судової), повага до верховенства права повинна включати сильний акцент на дотриманні соціальних прав, зокрема прав трудящих та профспілок для кожного громадянина, а також визнання ролі профспілкового руху як агента змін та прогресу.

• Підготовки пропозиції про запровадження **європейського державного свята – Дня демократії**. Цей день став би можливістю нагадати про наші профспілкові цінності солідарності, соціальної справедливості, рівності та боротьби за демократію і мир. Це також стало б демонстрацією важливості

європейського виміру для протидії націоналістичним, расистським і ксенофобським меседжам ультраправих.

- Складання карти впливу ультраправих на робочому місці. У продовження регіональних, національних та європейських проектів, ЄКП подасть новий проект, спрямований на картування впливу ультраправих на робочому місці та причин зростання підтримки ультраправих партій з боку трудящих. ЄКП також продовжить свою роботу з виявлення колективних договорів та переговорних пунктів, спрямованих на боротьбу з расизмом, дискримінацією та впливом ультраправих на робочому місці.

- Координації навчального наступу для європейських трудящих. У партнерстві з ЄП ЄКП розробить навчальну стратегію, яка зосередиться на 3 ключових елементах: (1) створення мереж та обмін навчальними практиками; (2) спеціальна комунікаційна підготовка; та (3) політична освіта.

- Розробки інструментів для протидії наративів ультраправих. ЄКП використовуватиме соціальні медіа для активної протидії ультраправим ідеям і нападам на солідарність, а також використовуватиме і просуватиме платформу петицій «Європа у дії», що дозволить членським організаціям розміщувати петиції і використовувати дані з їхніх петицій для організації та мобілізації трудящих і прихильників. Вона також може забезпечити базу даних, яка дозволить профспілкам безпосередньо спілкуватися з членами та прихильниками, надаючи їм контраргументи проти расизму, ксенофобії, дискримінації та інших ультраправих ідей, якими вони можуть поділитися.

- Впровадження політики ЄКП щодо протидії ультраправим в Європейському парламенті та відповідний план дій. ЄКП продовжуватиме посилювати санітарний кордон щодо ультраправих депутатів Європарламенту, партій і рухів та брати участь у дискусіях в Європарламенті щодо боротьби з ультраправими. ЄКП розкриватиме голосування ультраправих депутатів Європарламенту та груп, які йдуть врозріз з інтересами трудящих і профспілок, у ключових досьє. Відповідно, вона підготує всеосяжне досьє для членських організацій з огляду на наступні європейські вибори, і мобілізує зусилля, щоб окреслити згубні дії ультраправих депутатів Європарламенту, партій та урядів щодо досьє, які мають велике значення для трудящих і профспілок в Європі. ЄКП буде працювати над тим, щоб включити в Договори конкретне посилення на опір фашизму і нацизму як на фундаментальну цінність ЄС.

- Активного сприяння створенню альянсів проти ультраправих і для просування демократії з політичними партіями, роботодавцями та громадянським суспільством. За реалізацією цих пріоритетів і дій стежитиме Робоча група спеціальних контактних осіб по боротьбі з ультраправими.

Профспілкова діяльність не є злочином

Це було ґрунтовно доведено на Конгресі на прикладі членів Загальної профспілки Тунісу (UGTT), які виступають проти заходів жорсткої економії,

внаслідок чого бідних змушують платити за помилки багатих, їх заарештовують і звільняють з роботи, за ними шпигують.

Генеральний секретар ЄКП на власному досвіді пересвідчилась в авторитарній тактиці, що використовується проти профспілкових активістів у Тунісі, коли їй наказали покинути країну протягом 24 годин після виступу на демонстрації UGTT, в протилежному випадку вона опинилася б у в'язниці.

І це лише верхівка айсберга в переслідуванні профспілок на державному рівні, про яке делегати дізналися з виступу від Генерального секретаря UGTT Нуреддіна Таббубі.

Делегати Конгресу послали владі Тунісу гучний і чіткий сигнал: профспілкова діяльність не є злочином.

Реформа договорів ЄС для закріплення соціального прогресу

- Протягом останніх років європейські інституції намагалися досягти прогресу в тих сферах політики, які вимагають одностайності в Раді. Крім того, Комісія, **всупереч** своїм зобов'язанням на початку свого мандату, не змогла виконати вимоги Європейського парламенту в ключових сферах. Ці події ще раз підтвердили необхідність реформування європейських інституцій та процесів прийняття рішень за повного залучення соціальних партнерів та профспілок.

- Необхідно забезпечити реформування інституцій ЄС, щоб гарантувати більш ефективну, соціальну та прогресивну інституційну структуру Європейського Союзу для забезпечення кращих умов для життя та праці.

- Профспілки брали активну участь у Конференції про майбутнє Європи (КМЄ). Висновки КМЄ визначили амбітну та важливу дорожню карту для побудови більш справедливого та соціального майбутнього для Європи. Необхідно провести Конвенцію, щоб розпочати обговорення необхідних змін до Договору для створення більш ефективної, соціальної та прогресивної інституційної структури Європейського Союзу. Конвенція повинна мати сильний фокус на необхідних досягненнях у соціальних питаннях.

Міжнародна солідарність

Найбільш пам'ятними моментами стали овації, якими стоячі зустріли зворушливі виступи керівників делегацій з України. Як справедливо заявила генеральний секретар Об'єднання німецьких профспілок Ясмін Фахімі, справжня солідарність вимагає дій.

Саме тому було показано відео, яке продемонструвало солідарність на практиці, проявлену з народом і профспілками України, що включала в себе доставку всього, від одягу до дитячого харчування, а також грошові кошти.

З днем народження!

По діловому в залі Конгресу делегати відзначили 50-річний ювілей ЄКП та Європейського інституту профспілок. Чи мала рацію ЄКП протягом своєї історії? У 2011 році, після кризи капіталізму казино, почалася криза євро. Щоб врятувати євросону, відзначали виступаючі, уряди, ЄС та МВФ використовували лише один рецепт: сувору економію, скорочення зарплат і пільг, а також маргіналізацію профспілок і соціального діалогу.

ЄКП рішуче виступила проти цієї політики і докладає зусиль, щоб не дати знову занурити Європу в рецесію та безробіття. Десять років потому, під час кризи, спричиненої пандемією Covid-19, уряди та ЄС "заново відкрили" для себе важливу роль соціальних партнерів, важливість інвестицій, збереження робочих місць та політики стимулювання. Адже макроекономічні аргументи ЄКП десятирічної давності підтвердилися.

Зустрічі на полях Конгресу

Українські делегати мали чимало зустрічей. Так, у повному складі вони зустрілися з Генеральним секретарем ЄКП Естер Лінч. На зустрічі йшлося про приїзд у вересні цього року місії ЄКП до Києва, щоб не лише продемонструвати солідарність з українськими профспілками, але й визначитися з участю європейських профспілок у післявоєнній відбудові України, підтримати прагнення України щодо отримання повноправного членства в ЄС. Відбулася зустріч з представниками Швейцарської конфедерації профспілок. Швейцарія 5 – 16 червня прийматиме делегатів та гостей 111 Міжнародної конференції праці. Йшлося про неприпустимість участі делегації країни-агресора, яка порушує всі міжнародні стандарти, у роботі Конференції та її контрольних органів.

Голова ФПУ та його заступник зустрілися з Олівером Йорке, президентом Європейського економічного і соціального комітету ЄС, який, як відомо, ухвалив резолюцію на підтримку надання Україні статусу країни-кандидата на членство в ЄС, а також рекомендації для європейських інституцій та урядів країн-членів ЄС щодо допомоги Україні у повоєнному відновленні. Обговорено плани участі ЄСЕК у її сприянні. Українські представники подякували ЄСЕК за більш широке залучення українських громадських організацій до дискусій і рішень ЄС, котрі стосуються

Відбулася зустрічі Голови ФПУ з недавно обраним Генеральним секретарем Загальної конфедерації праці Франції (CGT) Софі Біне, виконуючим обов'язки Генерального секретаря МКП Люком Тріангелом. Йшлося про продовження надання Україні гуманітарної допомоги, допомоги українським профспілкам, візиту до України місії МКП-ЄКП наприкінці вересня. Голова ФПУ висловив щиру подяку за надану підтримку, разом з тим він зазначив, що

Україну все ще чекають важкі часи, і в цих умовах, а також у зв'язку зі вступом до ЄКП, ФПУ доведеться перебудовувати свою структуру та діяльність, щоб відповідати новим вимогам, зокрема, пов'язаним з членством в ЄКП. Піднімалося також питання щодо привернення уваги членів Генеральної ради МКП, яка відбудеться в Женеві, до участі делегації країни агресора - росії на засіданні Міжнародної конференції праці. Голова ФПУ закликав до бойкоту працівниками виступів в першу чергу представників профспілок ФНПР та Білорусі.

Члени української делегації також зустрілися представниками Європарламенту: Габріелою Бішофф, яка обіймає посаду заступниці голови групи S&D під керівництвом голови Іратксе Гарсії та з Агнес Йонгеріус, депутатом Європарламенту з питань зайнятості та соціальних питань. Під час зустрічі євро-парламентарі були поінформовані про ситуацію в Україні, необхідність включення в угоди з зарубіжними компаніями, які будуть брати участь у відбудові України, соціального параграфу. Йшлося й про реформу трудового законодавства в Україні

Відбулося також обговорення з бельгійськими та польськими профспілками проведення в липні у Варшаві семінару з питань євроінтеграції та зміцнення потенціалу профспілок.

Обрано наймолодшу в історії керівну команду ЄКП

Конгрес Європейської конфедерації профспілок, центральною темою якого було оновлення профспілок, завершився обранням нової керівної команди, яка є гендерно збалансованою та наймолодшою в історії організації.

До нового складу Секретаріату ЄКП обрані: Генеральний секретар: Естер Лінч; **заступники Генерального секретаря:** Ізабель Шьоманн – юрист з трудового права, Клаес-Мікаель Штоль – шведський профспілковий діяч, який починав свою трудову діяльність прибиральником на заводі;

конфедеративні секретарі: 35-річна словенська профспілкова діячка Теа Ярк, Джуліо Романі - досвідчений переговорник з банківського сектору, 36-річний бельгійський профспілковий діяч Людовік Воет.

Президентом ЄКП обраний Вольфганг Катціан; на посади віце-президентів: Пепа Альварес, Цеданка Андрік, Петра Больстер-Дамен, Яркко Елоранта, Інга Ругіненс, Йозеф Стржедула, Люк Тріангл.

Ірландська профспілкова діячка Естер Лінч, яка вперше долучилася до робітничого руху, працюючи на заводі з виробництва мікročіпів у 1980-х роках, очолить команду протягом наступних чотирьох років.

Нова команда відповідає за втілення в життя плану дій та маніфесту.

Пріоритети мандату, який триватиме до наступного конгресу у 2027 році, включають:

заборону на державне фінансування компаній, які відмовляються визнавати профспілки або вести колективні переговори;

регулювання штучного інтелекту на робочому місці на основі принципу "людина в управлінні";

запобігання поверненню до жорсткої економії та нових економічних правил ЄС, які ставлять людей та планету на перше місце;

Повна і швидка імплементація Директиви про рівну оплату праці

забезпечення того, щоб жоден працівник не залишився позаду при переході до зеленої та цифрової економіки;

збільшення членства в профспілках як оплот проти підйому ультраправих.

"У той час, коли розрив між багатими і працюючими людьми зростає, оновлення профспілок має вирішальне значення,- заявила Естер Лінч, - і тому я рада, що мене обрали очолити наймолодшу в історії ЄКП команду, яка коли-небудь обиралася.

Я сповнена рішучості протягом наступних чотирьох років забезпечити довгоочікуване відновлення балансу між роботодавцями та працівниками, збільшивши вплив профспілок та забезпечивши прогресивне законодавство на рівні ЄС.

Європі потрібні сильні профспілки, щоб протистояти викликам, які стоять перед нами - соціальні, екологічні та технологічні - таким чином, щоб за будь-яку ціну ставити інтереси трудящих і планети вище за прибутки.

Нова команда ЄКП забезпечить, щоб голос трудящих був почутий голосно і чітко на європейському рівні".

Подбали делегати і про майбутнє профспілкового руху, проголосувавши за молодіжну квоту, яка гарантує, що відтепер кожен четвертий делегат на конгресі має бути молодше 35 років.

В останній день роботи Конгресу були обговорені та проголосована низка надзвичайних резолюцій.

Відповідно до Регламенту Конгресу, Керівний комітет **вирішив подати на розгляд Конгресу з рекомендацією прийняти надзвичайні резолюції з наступних питань:**

- Куба (подана UGT, CCOO, CGT, TUC, CGIL, CFDT, ELA, Молодіжним комітетом, CGTP-IN)

- ЄКП демонструє солідарність з іранською демократією та робітничим рухом (подано DGB)

- Європейська мобілізація (подано CGIL, UIL, USS, CSDL, FO, OEGB, UNSA, UATUC, CFDT, ABVV-FGTB, UGT, ACV-CSC, CGT, CCOO, CGSLB-ACLVB, ZSSS, Eurocadres, EFFAT, EPSU, UNIEuropa, IndustriAll Europe, Молодіжним комітетом, Жіночим комітетом, ЄФПОО, ЄФПОО, EFBWW)

- Коли догма конкуренції заважає енергетичному переходу (подано ЄФПГО)

- Катар (подано TUC, CCOO, UGT, CGIL, FGTB, CFDT, LO-S, LO-N, KESK, EFBWW, CGT)

- Заява про солідарність з Турцією (подана НАК-IS, TURK-IS, DISK, KESK)

- Право на страйк є демократичним і універсальним правом (подано TUC, FGTB)

- Відновлення та реконструкція України (подана ЛО-Н, ФПУ, КВПУ).

Потрібно підкреслити, що делегати Конгресу стоячи, тривалими аплодисментами вітали прийняття Резолюції по Україні, хоч напередодні представники деяких профцентрів вимагали внести до резолюції абзац щодо термінового підписання Угоди про мир між росією та Україною. Довелося пояснювати, що це не буде підтримано українським народом. Було чітко заявлено, що угода про мир може бути підписана, якщо в її основу буде покладена «Формула миру» Президента України Зеленського. Як результат Резолюція була проголосована одногосно.

Враховуючи, що дебати на Конгресі цікавили багатьох членів профспілок, **хід Конгресу, панельні дискусії транслиювалися в прямому ефірі.** Всі документи Конгресу незабаром будуть викладені на сайті ЄКП

Голова ФПУ

Григорій Осовий

Керівник департаменту міжнародних зв'язків

Василь Шилов

